

TO může být tak
Stejně jako naopak
Seshora dolů
Zespodu navrch
Tam i zpět
Stejně jako uprostřed
Když si vezmeš nebude
Nic však k tomu nepřidáš
Nespatříš nic když se koukáš
Stejně to však všude máš

Gato - Soumrakosvit

Roverníček

květen, červen 2006

Obsah:	<u>Termíny akcí</u>	strana: 3
	<u>Literární</u>	strana: 3
	<u>Bulharsko – pohoří Pirin</u>	...	strana: 7
	<u>Neurotechnologie a jóga</u>	...	strana: 11

Termíny akcí

- 5.-7.5. výprava SRKu do Lískovce
- 13.5. výprava do lanového centra do Brna (Sketmen)
- 20.5. brigáda na Buchlovickém tábořišti (kosení, hrabání louky, kopání jámy na kadibudku,...)
- 26.-28.5. pátá víkendovka RAKu ve Znojmě
- 3.6. den dětí v Miloticích
- 4.6. den dětí v Kostelci
- 9.-11.6. okresní jamboree na Lučině
- 16.-18.6. výprava na Ivančenu
- 24.6. farní odpoledne v Kostelci
- 1.-2.7. stavění tábora Buchlovice
- 3.-4.7. výprava na Rozštípenou skálu
- 5.-6. vodácká výprava - splouvání Moravy

Literární

Quo vadis? – Henryk Sienkiewicz

Původně jsem chtěl napsat, že Quo Vadis? (Kam kráčíš?) je bezesporu Sienkiewiczovo nejzdařilejší dílo. Ale po bližším pohledu na jeho tvorbu si to netroufám hodnotit, neboť na srovnání tohoto s dalšími čtyřmi jeho velkými romány nemám, a nejspíš ani nikdy mít nebudu, dostatečné literární vzdělání či povědomí. Jediné co si dovoluji napsat je to, že jde o jedno z vrcholných děl světové literatury a každý, kdo chce o sobě říct, že má alespoň minimální přehled v této oblasti, by si ho měl přečíst nejmíň jednou.

Děj je zasazen do prostředí starověkého Říma za vlády císaře Nerona, tedy do doby plné strachu z rozmarů stárnoucího „Rudovouse“, vnitřního napětí v říši, rostoucí nespokojenosti obyvatelstva, ale také do doby právě vzniklého křesťanství a naděje s ním spojené. Hlavními

postavami jsou vysoký patricij Petronius, jeho synovec a voják Vinicius a křesťanka Lygie, do které se Vinicius zamiluje. Příběh, dalo by se říct, docela obyčejný, ovšem musíme si uvědomit, že být křesťanem, nebo se s nimi přátelit, bylo riskantní nejen pro lidi urozené. Vyloženě zakázaným se to stalo po požáru Říma, zapáleného Neronovými lidmi prý proto, aby Nero mohl dopsat svůj hymnus o požáru Tróje. Tato událost byla následně svedena na křesťany a začalo jejich hromadné pronásledování a vraždění.

Henryk Sienkiewicz (1846 – 1916) je prvním Polákem, který dostal Nobelovu cenu za literaturu. Zabýval se především historickými událostmi a kromě Quo vadis? napsal ještě trilogii z období polských válek v 17. století Ohněm a mečem, Potopa a Pan Wołodyowski a dále román Křižáci.

A zas kůsek na okoštování:

Z hořícího sloupu hleděl naň Glaukos. Žil ještě. Tvář, vyjadřující bolest, měl skloněnou, jako by si chtěl ještě naposled prohlédnout svého kata, který ho zradil, zbavil ženy a dětí, přivedl na něj vraha, a když mu to vše bylo ve jménu Kristově odpuštěno, vydal ho ještě jednou do rukou katanů. Nikdy dosud člověk člověku neublížil strašněji a krvavěji. A nyní hořela oběť na smolném sloupu a kat stál u jeho nohou. Glaukovy oči se neodvracely od Řekovy tváře. Chvillemi je zacláněl dým, ale sotva zavanul větrík, Chilón opět viděl ty zřítelnice, upřené na něj. Zvedl se a chtěl prchnout, ale nebyl s to. Zdálo se mu pojednou, že má nohy z olova a že ho jakási neviditelná ruka drží nadlidskou silou u tohoto sloupu. Strnul. Cítil jen, že se v něm něco dovršuje, že se v něm něco trhá, že má už dost mučení a krve, že se blíží konec života a že všechno kolem mizí, že mizí caesar, dvůr i davy a že ho obklopuje jen jakási temná, strašná, černá prázdnota, v níž vidí jen tyto oči mučedníka, oči vyzývající jej na soud. A Glaukos sklánějíc hlavu níž a níže, díval se bez ustání. Přítomní diváci vytušili, že mezi těmi dvěma se něco odehrává, avšak smích jim odumřel na rtech, protože v Chilónově obličejí bylo něco strašného: zkroutila jej taková úzkost a taková bolest, jako by plamenné jazyky pálili jeho vlastní tělo. Pojednou se zapotácel, a vztáhnuv ruku vzhůru, zvolal strašným hlasem: „Glauku, ve jménu Kristově, odpusť!“

Kolem vše utichlo. Lid zamrazilo a všechny zraky se mimoděk pozvedly vzhůru. Mučedníková hlava se mírně pohnula a pak uslyšeli z vrcholu stožáru hlas, podobající se zaúpění: „Odpouštím!“

Chilón zavyl jako divoké zvíře a vrhl se tváří k zemi. Pak nabral do obou hrstí hlínu a nasypal si ji na hlavu. Plameny zatím vyšlehly do výše, zachvátily Glaukova prsa o obličej, rozpletly myrtovou korunu na jeho hlavě a sežehly stuhy na vrcholku stožáru, který se celý rozzářil velikým, jasným světlem.

Avšak Chilón se po chvíli zvedl s tak změněnou tváří, že se augustiánům zdálo, že mají před sebou jiného člověka. Oči mu plály neobvyklým leskem, ze svráštělého čela vyzařovalo nadšení; Řek, před chvílí ještě neduživý stařec, vypadal teď jako nějaký kněz, který hodlá z božího pověření odhalit neznámé pravdy.

„Co se s ním stalo? Zešile!“ ozval se hlas.

On se však otočil k davům, a vztáhnuv pravou ruku, začal volat či spíše křičet tak hlasitě, aby jej uslyšeli nejen augustiáni, nýbrž i lid: „Lide římský! Na svou smrt přísahám, že zde hynou nevinní a že žhářem je – tady ten!“ A ukázal prstem na Nerona.

Chvilí bylo ticho. Dvořané strnuli. Chilón stál ještě stále s nataženou, chvějící se paží a prstem ukazujícím na caesara. Pojednou se strhl zmatek. Dav se jako hladina rozbouřená

nenadálým vichrem vrhl ke starci, chtěje si ho lépe prohlédnout. Tu a tam se ozývali výkřiky: „Držte ho!“, jinde zas: „Běda nám!“ V davu se ozvalo hvízdání a volání: „Ahenobarbus! Matkovrah! Žhář!“ Chaos vzrůstal každým okamžikem.

Zahradníkův rok – Karel Čapek

Zahradníkův rok sice nepatří mezi nejslavnější, nejčtenější ani nejznámější Čapkova díla, přesto se jedná o knížku více než povedenou. V žádném případě to není nějaký domácí rádce pro dům a zahradu určený pouze zahradníkům, zemědělcům, kutilům a jiným lidem s půdou zacházející, ale humorné pojednání o tom, co všechno by se na takové zahrádce mělo dít a co se tam ve skutečnosti děje. Místy je ono zahradničení popsáno tak lákavě, že člověk při čtení dostane kolikrát chuť nechat všeho a jít si hned zkusit něco zasadit nebo se třeba jen podívat jakou má na zahradě hlínu. Ovšem mnohdy hned nato ho tyhle choutky přejdou, neboť si o dvě věty dál přečte co všechno mu na téhle zahrádce hrozí a jaké nepříjemnosti jej tam čekají.

Jak už jsem napsal, není to knížka jen pro zahradníky, ale pro úplně všechny. No, úplně pro všechny ne, čtenář by měl alespoň jednou v životě vidět motyku nebo jiný podobný nástroj určený k práci s hlínou. A i kdyby člověka toto téma absolutně nezajímalo stejně mu ji doporučuji už jen kvůli skvostným slovním obrátům, humoru a nádherné češtině, kterou je psána a na níž si Čapek dával hodně záležet. Taky není příliš obsáhlá (cca 150 stran) a je k dostání skoro všude (já osobně mám dvě, kdyby někdo jednu chtěl ať si řekne). Dalším jejím kouzlem je, že ji nemusíte číst od začátku, ale klidně přeskakovat celé kapitoly, protože ty na sebe téměř navazují velice zvolna nebo vůbec.

O Karlu Čapkovi není myslím nutno psát nějaké podrobnosti, neb je to osobnost z nejznámějších.

Ukázka: *O pěstitelích kaktusů*

Nazývám li je sektáři, není to proto, že s velikou náruživostí pěstují kaktusy; tento skutkový stav lze nazvat vášní, podivínstvím nebo manii. Podstata sektářství není v tom, že se něco náruživě dělá, nýbrž v tom, že se v něco náruživě věří. Jsou kaktusáři, kteří věří v mramorový prášek, kdežto jiní věří v prášek cihlový a opět jiní v dřevěné uhlí; jedni uznávají zálivku, zatím co druzí ji zavrhnou; jsou některá hlubší tajemství Pravé Kaktusové Půdy, která vám žádný kaktusář neprozradí, ani kdybyste ho lámali kolem. Všechny tyto sekty, observance, rity, školy, lože jakož i kaktusáři divocí neboli poustevníci vám odpřisáhnou, že jenom pomocí své Methody dosáhli výsledků tak zázračných. Podívejte se na tenhle Echinocactus Myriostigma. Viděli jste už někdy u někoho takový Echinocactus Myriostigma? Tak já vám to povím, s tou podmínkou, že to nikomu neřeknete: nesmí se zalévat, ale jen rosit. Tak. – Jakže! zvolá jiný kaktusář. Kdo jakživ slyšel, že se smí Echinocactus Myriostigma rosit? Chcete aby se mu nachladilo temínko? Oho, pane; nechcete li, aby vám Echinocactus Myriostigma rovnou zašel hnilobou, smíte jej vlašit jenom tak, že jednou za týden jej postavíte v kořenáči do mělké vody, teplé 23, 789⁰ Celsia. Pak vám poroste jako řípa. – Pro Ježíše Krista, vykřikne třetí kaktusář, podívejte se na toho vraha! Budete li máčet květináč, pane, potáhne se vám zelenou řasou, půda vám zkusne a budete v troubě, ano, v troubě; krom toho váš Echinocactus Myriostigma dostane hnilobu kořínků. Nechcete li, aby vám zkejsla půda, musíte ji obden zalévat sterilisovanou vodou, a sice tak, aby na kubický centimetr půdy připadlo 0, 11111 gramů vody přesně o půl stupně teplejší nežli vzduch. Načež všichni tři kaktusáři počnou křičet najednou a dorážet na sebe pěstmi, zuby, kopyty i drápy; ale jak už to ve světě chodí, skutečná pravda se nezjeví ani těmito prostředky.

Košťa

Gričská čarodejnice-Tajemství krvavého mostu – Marija Juricová-Zagorka

První díl spletitého vyprávění z časů Marie Terezie, založeného na skutečných historických událostech se opírá o množství autentických dokumentů a svědectví pamětníků. Zachované dokumenty dokazují, že lidská zběsilost, hysterie a pověřivost mohou za vhodných okolností překročit všechny myslitelné meze.

Bohaté hostiny, tajemné vraždy, lstivá i čistá láska, co hory přenáší, krutí krvelační loupežníci a intrikánské ženy, bohatýrské pitky, záhadné události a apokalyptický požár Varaždinu – o tom všem vypráví tento dobrodružno-romantický avšak velice poutavý příběh, jenž se odehrává v knize na „pouhých“ 570 stránkách.

Večeře trvala čtyři hodiny. Po každém chodu pronesl někdo přípitek a všichni museli vypít svůj džbánek. Meško začal mít při té spoustě vína strach o Stanka. Odkradl se ze sálu sehnat vodu. Jenže v domě nebyla ani kapka. Nakonec zabloudil do kuchyně, kde mladá děvčata pomáhala kuchaři a myla nádobí. Meško si vyhlédl jednu pomocnici a požádal ji o vodu:

-Vaše milosti, vodu nemáme.

-V čem myjete nádobí?

-Ve víně! Podívejte!

„Co teď? Není to neslýchané umývat nádobí ve víně? Takovou pošetilost může udělat jen Patačić!“ pomyslel si Meško.

Hezké dívce se mladý hrabě líbil, a tak mu pošeptala, že by vodu mohla ukrást kuchaři. Meško jí dal dukát a dívka přinesla velký džbán vody. Meško vzal láhev od šumivého vína, naplnil ji vodou a přikázal sluhovi, aby mu ji donesl do sálu.

Každý mohl pít co chtěl, jen když to bylo víno, a tak si páni mysleli, že Stanko pije šumivé víno.

Netrvalo to však dlouho. Jeden „fiskus“ si všiml, že šumivé víno ve džbánu nepění.

-Pane generále, poslušně hlásím, že jsem u našeho stolu objevil zrádce! Mladý pan baron Gotta má v žaludku bažinu. Pije vodu.

Nastal křik a zmatek. Když se společnost přesvědčila, že je tomu skutečně tak, povstal generál a odsoudil mladého barona vypít dvanáct džbánek šumivého vína.

Stanko pohlédl zoufale na Meška.

-Pánové a bratři – vylezl Meško na židli – nezletilí nemají žádná práva, nemají tudíž ani povinnosti. Odpovídají za ně poručníci. To já jsem jeho poručníkem a navedl ho, jak má šidit a očekávám váš ortel

Generál Meškovi rádně vyčinil, že poskvrnil čest pinty, a odsoudil jej podstoupit trest vyřčený nezletilci.

Meško vypil prvních šest džbánek a byl mu povolen krátký oddech.

-Meško, tebe ranní mrtvice! –pošeptal mu nešťastně Stanko.

-Kolikrát by mě už musela ranit! Podívej se na Chocholku, jak po mě závistivě šilhá!

-Meško, tys to udělal schválně, jen aby ti stanovili božský trest –ozval se Chocholka.

-Neřekl jsem ti, jak mi závidí?

Racek

Bulharsko - pohoří Pirin

3. – 13. srpna 2005

2. část

DEN 5. Vichren a všichni jsme někdy Kafa – neděle 7. srpna

Jako obvykle v noci prší, ale ráno už je pěkněji. Vstaneme zhruba v 8 a hned vaříme, páč se chystáme na 2915 metrů vysoký Vichren, který je po Olympu a ještě jedné hoře v Rile třetím nejvyšším vrchem Balkánu. Luce a Ešlimu se moc vstávat nechce, ale co jim zbývá. V 10:30 už je sbaleno, ale stany necháváme stát. V 11:05 vycházíme od chyže Vichren po červené k vrcholu. Ta se po nějaké době dělí na dvě. Máme velké štěstí, že jsme se dali cestou nalevo, protože ta byla o hodně lepší než ta napravo. Problém byl až v sedle, kde hodně fičelo a drobounce přšelo. Pojedli jsme a vyrazili na poslední stoupák k vrcholu. Byl hodně prudký, ale šlo to. Nahoru jsme přišli zhruba v 13:30. Všude mraky, mlha a po chvíli i spousta Poláků s bágly a nimiž jsme se celou cestu předbíhali. Na kopci všichni čekali, až se roztrhnou mraky což se stávalo skutkem. Místy bylo vidět opravdu daleko neb jsme byli nad mraky. Asi po hodině se vyjasnilo a mraky začaly ustupovat i z údolí. Fotilo se pořád dokud se znovu nezatahlo. Kolem půl čtvrté jsme se dali na odchod a chvíli po nás i Poláci. Všichni šli opačnou stranou než přišli. Tam to bylo hodně, ale opravdu hodně drsné a i nevěřící děkovali Bohu, že jsme tudy nešli nahoru (mj. jako před šesti lety Macoun, Olda, Patrik, Igor a Kafa od nichž jsme měli zápisky). Pěkný sešup, kde se dají využít i znalosti z horolezectví. Ze sedla, kde začínala zelená už to šlo docela dobře a místy byly i nádherná panoráma i veselé fleky např. sněhová pole, kterých se hned využilo k rozličným zimním radovánkám. Sestup byl různý, někdy přes kameny, někdy prudký, jindy mírný, ale každopádně dost dlouhý. Asi po hodině a půl až dvou jsme si všimli zajímavě rostlých borovic různorodých tvarů i stárí. Takto jsme se kolem šesté došli k hotelu a odtud už jen kousek do kempu – a nemusí se kolem chaty Vichren. Únava (hlavně se sestupu) byla značná, takže se rychle uvařilo a hned jsme šli do hospody na steak za 4 leva (nebyl nic moc, u hotelu byl lepší), hranolky se sýrem za 1,6 leva a pivo Kamenica (nebo Pirin? nebo Zagorka?). Po tak bohatém jídle byli všichni úplně mrtví. Chvíli se dělali zápisky, ale už kolem 9 se šlo spát.

Poznámka na konec. Lucka je schizofrenik a všechny neduhy svádí na Zuzku. Ešli se zas občas chová jak Kafa na expedici do Pirinu před šesti lety. Lucka (nebo Zuzka?) ale na to konstatovala, všichni jsme někdy Kafa. Z toho plyne, že v druhém stanu je pěkně narváno, neboť tam bydlí čtyři popř. tři, dle toho, jestli je Ešli Kafou nebo Lucka Zuzkou nebo Lucka Kafou nebo Zuzka Kafou nebo Ešli Zuzkou nebo....

DEN 6. Odpočinek, dešť a Míra – pondělí 8. srpna

Vstáváme dnes poměrně brzo. Už v půl deváté. Slunko pálí jak hlupé, ale fučí silný větr a pomalu se ženou mraky. Dnes máme odpočinek po včerejším a před zítřejším namáhavým

pochodem. Stany zase necháváme v kempu Banderica a jen s lehkým nákladem jdeme k chťe Vichren. Moc se tu nezdržujeme, jen vyměníme pár informací s Čechy, kteří míří na Vichren a jdeme po zelené a červené k nějakým jezerům. Jdeme tam taky proto, abychom věděli, co nás čeká zítra, neboť tudy půjdeme do Demenice, ale to až zítra. Dnes to jde zatím dobře, sice se zatáhlo, leč alespoň nepaří slunko. Takové počasí vydrží až k jezeru, kde se značky rozcházejí. Zelená vede do Demenice, červená k Temnému jezeru. Na tomto místě potkáváme skupinku Čechů, jdoucích od Temného jezera. Chvilí plkáme a pak jdeme dál po červené. Ovšem už ne moc daleko, neb vše se halí do mraků a začíná pršet. Nejdřív jen drobně, ale pak déšť značně posílí, takže dál nepokračujeme a podél jezer se vracíme. V dešti, blátě a na mokřích šutrech se nejde dvakrát příjemně a co chvíli někdo uklouzne. Ač máme pláštěnky, tak většina z nás je úplně mokrá. Na každém sem tam něco suchého zůstalo, ale boty máme promočené všichni. Od chaty Vichren jdeme raději po silnici, neb nikdo nestojí o to si nabit hubu. V kempu jsme kolem páté a míříme hned do hospody, která se mění v sušárnu. Tak sedíme, jíme a pijeme až do večera.

Čaj je tu ve velkých kelímcích, žel jen s jedním sáčkem. Kuřecí polévka se tu podává s kolečkem citronu, což je opravdu dobré, smažený sýr je chutný jen dokud je teplý. Za studena je úplně bez chuti, má spíš pachut' a klidně by se dal požit jako podrážka.

Navečer přijdou Češi, jež jsme potkali dnes u jezer. Nešli naštěstí na Vichren, ale skončili ve stejnojmenné chatě. Jeden si k nám na chvíli sedá, jmenuje se Míra a je, mírně řečeno, šíleně ukecaný. Ostatní jsou očividně rádi, že se ho zbavili. Tak píšeme deničky, sušíme, neposloucháme Míru, jemuž to vůbec nevádí a jíme a pijeme a tak celý večer dokola. Asi v půl desáté vypadneme a lezeme hned do spacáků.

DEN 7. Demenica (nebo Dementnica?) – úterý 9. srpna

Jako obvykle vstáváme brzo. Zvlášt' Lukáš, jenž má speciálně upravený liháč a krom lihu tam přitápí i dřevem. Lukáš je vůbec takový kutil. Zapomněl si lžičku a odmítl si vzít plastovou, tak si vyřezal dřevěnou. Baterku si taky sestrojil sám (a to docela kvalitní a výkonnou) a vůbec má spousty nápadů, někdy teda dost bláznivých, ale častokrát trefných a konstruktivních, až se všichni divíme. Dnes jsem kupodivu vstal brzo taky já, nikoli kvůli vaření nebo z přílišné aktivity, nýbrž kvůli ohni, který jsme běžně nedělali. Ovšem najít v okolí suché dřevo byl značný problém. Podařilo se a v půl deváté už vesele plápolal ohínek a sušil naše boty, po včerejšku notně promáčené. Soko s Lukášem sice říkali, že oheň je zbytečný, ale když už hořel taky si botky přistrčili. Nejpozději vždycky vstává Ešli a Lucka popř. Kafa a Zuzka, podle toho jak se zrovna vyspali. Ti se k sušení taky připojili. Neb svítilo slunko, natáhli od slůpu ke zdi šňůru a rozvěsili vlhké oblečení. Rovněž zeď byla plná. A pak opět, jako každý den, přišel mezi nás Karel a všem se znatelně zvedla nálada. Carla neboli Karel byl Sokův čokoládový krém (něco jako nutela), který ho každý den vytáhl a nabídl. Ačkoli jsme dnes měli jít až do Demenice, což byla dle Macounových zápisků pěkná štreka, flákali jsme se pořádně a vyšli až kolem poledne. Tak jsme natrvalo opustili Bandericu, naposledy se zastavili u chaty Vichren a stejně jako včera šli po červené a zelené do hor. Dnes to šlo líp, neb nepršelo a cestu jsme už znali. Batohy zas takovou přítěží nebyly, teda byly, ale ne tak velkou, jakou jsme se domnívali, že budou, páč byly lehčí o jídlo, které jsme do dneška snědli. I když na druhou stranu jsme toho snědli míň než bylo v plánu, protože jsme se neustále významně přižívovali produkty domorodé kuchyně. V klidu jsme přišli k jezeru, kde se červená a zelená rozcházelí. Trocha únavy už byla sice znát, ale nic hrozného. Po vydatné svačině vycházíme po zelené do pořádného kopce do sedla Todorova Porta pod Malou Todorkou. Vedou tam serpentiny, jak se zdá, bez konce. Po půl hodině jsme v sedle a já, Soko a Lukáš vyrážíme na (2690 nebo 2712? metrů vysokou) Malou Todorku. Já se Sokem jdeme ještě na 2746 metrů vysoký Todorin vráh, vzdálený asi 1,5 kilometru po hřebeni. Trvá nám to asi 1,5 hodiny. Lukáš s námi

nejde, neb neumí tak běhat po šutrech. Mezitím sedí na Malé Todorce a přemýšlí. Ešli s Luckou sedí v sedle a našťvaně čekají, až je někdo vystřídá u batohů. Vystřídá je až Soko, vracející se z Todorineho vráhu, odkud je nádherný výhled do okolí (aj na chatu Vichren a kemp Bandericu). Jdu kousek za Sokem a když mně Lucka (no spíš Zuzka) v půli kopce potká procedí zkrz zuby: „Ještě 10 minut a kopla bych ti batoh dolů“ a šla dál. Pak jsme zase mi tři hlídali batohy a čekali na ty dva. Mezitím přišla skupinka cca deseti Čechů a po krátkém hovoru rovněž vyrazili na Malou Todorku. Pak se vrátil Ešli a Lucka a pokračovali dál na Demenici. Cesta vedla z kopce a kolem velice pěkných jezer, u nichž jsme se zastavili. Po cestě od nich do údolí jsem zjistil že mám rozbitou kanadu. Na patě se mi odchlipovala podrážka. Do Demenice jsme přišli až kolem osmé, dali jsme si pivo a polévku a chystali si někde v okolí najít nocleh. Bohužel si nás odchytil nějaký dement (strážce Národního Parku) a zakázal nám postavit si stany jinde než na kamenných terasách nad chatou Demenica. Rozdal nám nějaké brožury a velice důrazně nás upozorňoval na pokuty v Eurech (500 - 5000). Co jiného nám zbývalo, než poslechnout, protože jediná cesta vedla kolem jeho chajdy. Místa na terasách nebylo moc a byly pěkně zaneřáděné a hrbolaté. Jak taky jinak když jsme v Deme(nt)nici. Ovšem lepší než pokuta. Večer jsem si ještě vysomroval hřebík a docela umě vyspravil botu.

DEN 8. Temné jezero – středa 10. srpna

Ráno necháváme stany stát tam kde jsou a jen na lehkou vyrážíme po modré k Temnému jezeru. Dnes to jde obzvláště pohodlně, neb cesta není nikterak strmá ni moc kamenitá. Vede přes louky nad hlubokou strží, v níž hučí dravá bystřina, která se na kopci mění v nádherný potok. Ten místě, kde se dělí žlutá a modrá značka, meandruje a tvoří tůň s pstroužky. Tam se hodnou chvíli povalujeme a poté vyrážíme po modré k sedlu, za nímž má být Temné jezero. Výstup to není nijak náročný, leč náladu kazí mraky, jenž zahalují vrcholky hor. V sedle zjišťujeme, že k jezeru vede nikoli modrá, mířící do údolí, ale značka červená vedoucí z údolí Banderica. Chvíli se rozmýšlíme jestli, vzhledem k přibývajícím mrakům, pokračovat. Po chvíli ale přece jenom jdeme dál s tím, že se v nejhorším případě schováme v chyži u jezera. Tam přijdeme asi za 20 – 30 minut. Je tu pěkně, jezero je opravdu temné a docela ve velké nadmořské výšce. Jenom chata je malá a chodí se tam bez bot. Proto jde dovnitř na kafe jenom Ešli a Lucka. Ale venku není ani zima ani mokro, takže nám to až zas tak nevadí. Když se vrátí, pojíme a pomalu se vydáváme na zpáteční cestu. Trochu se vyčásilo. Na břehu jezera leží dva koně a mula nebo mezek, kterého si Soko hladil a div že nepřišel o prsty, když ho onen mulomezek chtěl kousnout. Potom se rozdělíme. Lukáš, Ešli a Lucka jdou do sedla stejnou cestou, kterou jsme přišli, Soko a já to berem přes nějaký vrchol vysoký cca 2700 metrů. Cesta od jezera je celkem dobrá, jenom se musí skákat po šutrech. Ostatně jako vždy. Z vrcholu je supr rozhled do všech stran. na Vichren, do údolí Demenice, na Temné jezero.... Sestup do sedla je ovšem o dost drsnější. Lezeme po řetězech a i tak je to s problémy. Ještě že je tam jenom 200 metrů převýšení. Víc by bylo pěkně o držku. Ze sedla jdeme tou samou cestou zpátky. Zase zastavujeme u jezírek a pozorujeme pstruhy. Pak už rovnou k Demenici, uvařit, vyčurat a spát, neb zítra otáčíme směrem dom a musíme brzo vstávat.

DEN 9. Bansko – čtvrtek 11. srpna

Vstáváme v 7 a poměrně rychle snídáme a balíme, abychom v 9 vyšli. Je 9:05, dáváme se na cestu zpátky do Banska odkud nám jede ve tři vlak. Výhodou je, že teď už to půjde jenom s kopce. Ale i tak je to dost daleko. Na řece, podél které jdeme jsou občas velice pěkné místa např. Jelení skok – devět metrů vysoký vodopád v Julenské rezervaci, nebo kaplička s ikonami (ta už ne na řece) do níž se dávají drobné, tak jak u nás se házejí do kašen. Pak už pomalu přicházíme nad

Bansko, kde se Ešli smiluje nad somrajícím psem a dá mu paštiku. Ten se pak za námi ještě dlouho táhne a není možné se ho zbavit. V Bansku jsme asi v jednu a rozhlížíme se po městě a obchodech. V suvenýrech koupíme něco domů. Na náměstí jsou pak různé stánky, neb jsou tu nějaké jazzové dny. Ešli si koupí taštičku na krk a já bych si, kdyby to nebylo za 100 leva koupil pytel s řemeny z koziny, který byl teda fakt super. Ovšem každý to zná, kdyby. Pak zajdeme do výborné МЕХАНА „ПОЛІЕРОВА КІЩА“ neboli Mechana „Polerova Kišča“, kde se nadlábne jak būdy rizotem, pizzou, kuřecí a dršťkovou polévkou a troutem s hranolkama. K tomu po dlouhé době čepované pivo. Po druhé hodině jdeme na nádraží, kde se dovíme, že vlaky kvůli povodním nejedou a že ať to zkusíme busem. Tak se vydáme na nedaleký autobusák. Tam se zjistíme, že autobusy sice jezdí, ale čeká nás noc v Sofii, čemuž jsme se chtěli vyhnout. Nic naplat, Soko s Lukym jdou vyměnit ještě nějaké eura a dolary, protože jsem prožrali víc, než bylo záhodno. Lucka nemá na nic náladu a vypadá nějak špatně. Pak přijdou ti dva, ještě chvilku čekáme a v 16:20 už se jede. Mám štěstí a sedím vedle fakt pěkné kočky – nějaké Niny studující v Sofii malířství. Chvilí kecáme a pak se navzájem učíme bulharsky a česky. Žel o žádném přespání v Sofii neví, což nás mrzí dvojnásob, neb je opravdu pěkná. V hlavním městě jsme asi v osm a po chvilí zevlování před autobusákem zamíříme do parčíku vedle vlakáče, je ale hnusný jak noc co nás čeká a tak se usídlíme u staré parní lokomotivy. Koupíme si pivo, Luce není dobře, tak vytáhne spacák a leží. Po nějaké době přijde somrovat nějaký malý cigán a je stejně neodbytný jako ten pes v Bansku. Lukáš je nepoučitelný a dá mu 50 stotinek (asi 7 korun). Přijde ještě jednou, dělá trapné blbosti se sirkami. Když už z nás nic nekápne, nechá toho a zmizí. Kolem 11 se přesunem na autobusák, kde je to na bulharské poměry čisté a moderní, ale blbě se tam spí.

DEN 10. Naše noci a dny – pátek 12. srpna

Den začíná jako by včerejší ani neskončil. Sedíme rozlámaní v hale na autobusáku a snažíme se alespoň nějak pohodlněji opřít o batohy a usnout. Sem tam se nám to na chvilí podaří, leč kolem druhé hodiny (nejen) nás ochranka stěhuje z haly na galerii. Je to tam ještě o dost nepohodlnější, takže šance na spánek se výrazně přiblížili nule, ale nevzdáváme to. Občas se někdo zvedne, zanádává a jde se projít nebo si prohlízet vitríny místních obchůdků. Konečně je tu ráno. Slunce vyšlo a únava se prohloubila. Postupně čím dál tím víc chodíme pro nějaké jídlo, na záchod pro vodu a utratit poslední leva. Asi v devět se pomalu došouráme na autobusák před vlakovým nádražím, odkud jezdí mezinárodní spoje. Lidí čekajících na odjezd do česka je tu dost. Po příjezdu autobusu se všichni hrnou dovnitř a na nás už nezbude místo, což nám docela zbytečně oznámí i v kanceláři. Naštěstí hned dodají, že pojedeme jiným busem. Celkem se nám uleví, neb onen jiný bus je opravdu jiný – modernější a prázdný. První spoj odjíždí cca v 9:45 a k tomu našemu, kde je nás zatím jen pět, se začínají stahovat lidé s batohy. Jsou mladí, čechoslováci a taky jedou z hor. Máme jet v 10, ale ještě v 11 čekáme na několik opozdílů, jedoucích sem dál z východu. Po 11 konečně vjíždíme plně obsazení českou posádkou, takže na hranicích čekáme kratší dobu než první bus, který veze nemálo Bulharů. Cesta naštěstí není nudná. Vedle Lukáše a přede mnou a Sokem totiž sedí jistá Klára, která je nejen pěkná, ale má i dobré názory na jídlo, kulturu atd. Oproti jiným holkám má ráda maso (hlavně zabíjačkové), poslouchá rock a big beat a vůbec je taková příjemná. S tou jsme klábosili (Soko a já) skoro celou cestu, páč je taky z Moravy a jak vidno, nemá v lásce češáčky. Taky umí dost jazyků mj. i Bulharsky. Takže cesta i když se vlekla, nebylo to tak hrozné. Na bulharsko – jugoslávských hranicích jsme stáli asi hodinu, tak jsem si nakoupili v Duty Free Shopu, Klára nám ukazovala architektonické zajímavosti např. taky Bělehradu. V noci jsme toho zase moc nenaspali, krom Lukáše, který spal od Sofie až do Brna. Soko se dokonce svezl na zem a pokoušel se spát s hlavou na sedadle.

Den 11. Domů – sobota 13. srpna

Trochu víc pohodlí jsme si udělali až v Bratislavě (kolem půl šesté), neboť několik lidí vystoupilo a tak jsme měli pro sebe každý dvě sedadla. Jenom to přišlo krapítek pozdě. Na slovensko – českých hranicích jsme předjeli první autobus a Brno nás přivítalo, s hodinovým zpožděním, před osmou ranní. Tím pádem Soko nestihl vlak v 7:40 a ani začátek oslavy padesátin. Rozloučili jsme se s Klárou a přes Vaňkovku a Tesco šli na vlakáč. Tam jsme se nadlábli a v půl desáté nasedli do přeplněného vlaku směr Kyjov. Seděli jsme na chodbičce, kde něco pískalo a nehorázně smrděl Ešli a jeho Romadúr. Naštěstí jen do Slavkova, kde jsme si normálně sedli. A jak to v Kyjově všechno začalo, tak to tu i končí. Soko s Lukášem šli rychle do Kostelce, aby z té oslavy ještě něco bylo, pro Ešliho a Lucku přijel jeho tatík, já jel domů busem v 11:40 a Zuzka s Kafů? Ti zůstali v Bulharsku a čekají tam na některé naše známé a kamarády, jenž tam příště pojedou na expedici.

Kost'a

Neurotechnologie a jóga

J. M. Valuch - 2.7.2003

Díky své připravenosti a ostentativní ochotě demonstrovat své naučené schopnosti před širokou veřejností i úzkým okruhem špičkových vědců se stal světově nejznámějším jogínem právě Swami Rama. Poté, co uvedl v úžas vědecké týmy několika německých univerzitních klinik, jedné švédské a jedné švýcarské, dostal rychle řadu pozvání do USA.

Přiletěl do New Yorku 18. října 1969 a stal se ihned středem pozornosti odborné i široké veřejnosti. Série jeho přednášek zaplnila sály a získala mu dost prostředků k pronájmu bytu a zařízení vlastního střediska s personálem na několik let. Jedné z přednášek se zúčastnil zástupce ministra zdravotnictví státu Minnesota Dan Ferguson, který byl obdivovatelem tehdy nejvýznamnějšího amerického odborníka na biofeedback, seberegulaci a kontrolovanou meditaci dr. Elmera Greena z prestižní Menninger Clinic v kansaské Topece. Dr. Ferguson obratně zorganizoval týdenní návštěvu Swamiho Ramy v laboratořích dr. Greena na březen 1970 s tím, že se zde host podrobí rozličným testům na technicky nejdokonalejším monitorovacím zařízení a pod dohledem nejzkušenějšího odborníka a jeho týmu.

Mezi jogínem a vědcem vznikl ihned vztah plný úcty a sympatií. Swami Rama zde horlivě předvedl část svého repertoáru. Velkou pozornost vzbudilo opakované simultánní ohřívání a zchlazení pravé dlaně (volní kontrola krevního oběhu), kdy strana palce viditelně zmodrala a vykazala pokles teploty ze 36 na 31,2 °C, zatímco strana malíku zčervenala a ze stejné výchozí teploty se ohřála na 40,7 °C. Samozřejmě předvedl svou verzi zástavy srdce, kdy záznam EKG přestal registrovat vlny kontrakcí srdečního svalu a vykázal pouze jeho jemné chvění o rychlosti 306 fibrilací za minutu (stav podobný zástavě srdce při úmrtí).

Monitorovaný pokus zástavy srdce proběhl celkem čtyřikrát v průběhu 48 hodin. Když se Swami Rama po dvou pokusech podíval na kardiografický záznam a dozvěděl se, že se jeho

srdce zcela nezastavilo, ale pouze výrazně utlumilo na 16 sekund svou činnost, zklamaně poznamenal (překlad magnetofonového záznamu):

„Je mi líto, že jsem své srdce pro vás nedokázal zastavit. Vím, že jste to chtěli vidět.“

Dr. Green: "To je v pořádku. Dokážete to příště."

SR: "Ne, udělám to zítra."

Dr. Greenová: "Ale to přece nemůžete. Před chvílí jste nám vyprávěl, že člověk nemůže zastavit srdce, pokud se tři dny předtím nepostí. A teď zrovna večeríme."

SR: "Nevadí. Chci zjistit, co dovedu. Cokoli dovedu s třídní přípravou, dovede můj mistr za tři sekundy bez jakékoli přípravy. Nikdy jsem nebyl takhle přidrátován k přístrojům a tak chci vědět, co dokážu."

Dr. Green: "Nechceme, abyste riskoval."

SR: "Podepíšu revers, že Menningerova klinika za mou smrt nenese odpovědnost. Nemějte obavy, vím, co dělám. Dovedu zastavit své srdce na tři nebo čtyři minuty a taky udělat něco, co žádný jiný jogín nedokáže - můžu si s vámi po celou tu dobu povídat."

Swami Rama předvedl před nejpovolnějšími odborníky a pod kontrolou přístrojů přes 900 různých demonstrací. Po vůli si na hýždí do 15 minut vytvořil bulku o velikosti vlašského ořechu a zase ji nechal zmizet. Na Hamburské univerzitní klinice mu jednu takto vytvořenou bulku endokrinologové odoperovali, aby analyzovali skladbu její tkáně. Na jedné přednášce ve Washingtonu Swami Rama předváděl, jak moc mu svítí životní čakra a desítky přítomných, kteří měli s sebou polaroidy, jimi zachytili na normální materiál modrofialovou světelnou radiaci, za níž byly rozeznatelné pouze jogínovy nohy.

Další číslo vyjde počátkem července 2006

www.tenzor.cz/rovernicek

rovernicek@tenzor.cz

© Pavel Tomášek (Set) 2006